

suri și de a polemiza atunci când se oferă premii pentru *Cartea editată*...

Din perspectiva noastră, a angajaților Bibliotecii „Onisifor Ghibu”, cei care își îndeplinesc angajamentele profesionist, menținând activitatea Laboratorului de cercetări literare și biobibliografie „Onisifor Ghibu”, din perspectiva unui act de informare, prin care dorim să semnalăm efortul *bibliotecarilor* și al manifestărilor profesionale, și nu a da „altora lecții”, evidențiind eventuale curențe (cu riscul de a fi subiectivi sau insuficient informați / documentați) și, implicit, demonstrând „cuiva superioritatea”, mai ales că Laborator... nostru activează doar al treilea an și, fără îndoială, încă nu stăpânim toate specializările din domeniu.

Însă ceea ce este foarte important, e că aparițiile noastre editoriale țin de solicitările cititorilor noștri, îndeosebi ale studenților, masteranzilor, doctoranzilor de

la facultățile: Litere, Jurnalism și Științe ale Comunicării, Limbi Moderne, Istorie, Pedagogie ș.a., fiind convingși de eficacitatea științifică și didactică a volumelor publicate sau, cel puțin, de a nu lăsa să treacă neobservate lucrările unor personalități de cultură academică sau scriitoricească, pe care, altfel, cei eventual „interesați” le-ar ignora.

Bibliotecile nu-s doar destinate în întregime informării, ci există, activează, în pofida unor circumstanțe nedorite și pentru conservarea, diseminarea și utilizarea surselor acumulate.

Biblioteca de mâine trebuie să țină tot ce este mai bun din trecutul ei – de la cel *Alexandriu* până la cel digital – integrând armonios inovațiile.

NB! Considerăm că angajații Bibliotecii „Onisifor Ghibu” vor găsi / vor manifesta și pe viitor noi metode și capacități intelectuale și profesionale spre modernizare.

BIBLIOTECA „TRANSILVANIA” – CENTRU AL INOVAȚIEI ȘI CREATIVITĂȚII ÎN SECTORUL CIOCANA AL CAPITALEI

*Parascovia ONCIU,
director, Filiala „Transilvania”*

suggestions for maintaining a favorable climate in libraries, based on different innovative spirit and creative initiatives.

Keywords: *innovative approach, cultural events, professional duplex, project, librarians' creativity vs creative spirit of users.*

* * *

„Inovarea = a produce altceva sau a produce altfel.”

(Joseph Schumpeter,
economist american, originar din Austria)

În una din numeroasele sale scrieri, marele sociolog și psiholog german Erich Fromm (1900-1980) susținea că atitudinea

Abstract

The author refers to the importance of innovative spirit and creative approach in the librarians' activity, highlighting that they are absolutely necessary conditions for an effective work of cultural institutions. The author briefly presented a number of projects, programs and events, latest organized by the Library "Transylvania". Some of these activities were held for the first time in the ML network and also in the Moldova library system. The majority of events are exciting and effective for the reason of the presence in them of innovative and creative elements designed and implemented by the team of Branch "Transylvania". In conclusion, the author makes some

creatoare presupune ca mai întâi de toate să ai capacitatea de a fi nedumerit în fața noului. Este o afirmație aparent bizară, însă, concomitent, și extrem de sugestivă, doar prin această frază ni se sugerează că trebuie să facem mereu ceva care să fie mai altfel; să schimbăm continuu ceva pentru a ameliora, a spori calitatea serviciilor prestate.

Se știe că inovațiile de succes implică munca de echipă sau independentă, dar bazată pe reciprocitate. Într-o societate inovativă suntem puși în fața necesității de a face față unor provocări deosebite, adeseori surprinzătoare sau chiar șocante și, în asemenea condiții, creativitatea și inovarea constituie cheia spre menținerea unor standarde acceptabile ale vieții noastre. Relația „creativitate-inovare” necesită investiții inteligente care pot genera soluții noi și durabile, precum și reale beneficii pentru comunitate.

Pornind de la premisele expuse mai sus, echipa Filialei „Transilvania” a BM „B.P. Hasdeu” a încercat să răspundă acestor provocări, prin diverse inovații, schimbări și proiecte noi sau înnoite. Am încercat, am experimentat și, spre bucuria noastră, de cele mai multe ori, am reușit. Voi trece în revistă, succint, unele împliniri ale noastre din ultimul timp, desfășurate sub semnul exigențelor impuse de creativitate și inovare.

Aș menționa, în primul rând, reparația capitală a sediului, reamenajarea lui, mobilarea cu attribute caracteristice **noului**. Aceste schimbări au făcut posibilă extinderea serviciilor oferite de biblioteca noastră, inclusiv extinderea spațiului destinat copiilor. Din start a fost amenajat un indicator, care să atragă atenția vizitatorilor la orientarea în spațiul bibliotecii noastre. Am plasat pictograme, bine definite, credem, care au destinația de a informa suplimentar utilizatorii unde și ce se află în sălile Filialei „Transilvania”. Constatăm cu

bucurie că noi, membrii echipei „Transilvania”, primii în R. Moldova am implementat un nou concept al signajului, expunând indicatoarele pe podea în fața rafturilor. După cum ne-am putut convinge, această inovație a fost pe placul publicului cititor, foarte diferit ca vârstă, gusturi, percepere.

Este bine cunoscut faptul că instruirea profesională are o mare importanță în activitatea de zi cu zi a oricărei instituții, poate în special a unei instituții de cultură. În acest sens, e de menționat că echipa Filialei „Transilvania” prima în R. Moldova a organizat un **duplex profesional**, în colaborare, în parteneriat cu BJ „Octavian Goga” din Cluj-Napoca. Dacă era o inițiativă slabă, inefficientă, probabil că se oprea la prima, poate la a doua ediție. Iată însă că noi am ajuns deja la a cincea ediție și sperăm că vor mai fi și alte duplexuri profesionale, organizate sub egida BM „B.P. Hasdeu”, Filiala „Transilvania” în conlucrare cu colegii clujeni. La aceste manifestări am abordat cele mai diverse teme: *Educația pe parcursul întregii vieți: realități și tendințe*; *Digitizarea – calea spre cunoaștere: proiecte și parteneriate*; *Servicii inovative – Biblioteci inovative*; *Idei – proiecte în dialog*; *Valențele formării profesionale pentru bibliotecari*. Privind retrospectiv la aceste cinci ediții derulate ale duplexului profesional, putem spune fără ezitare că fiecare subiect abordat, an de an, a trezit interesul colegilor noștri bibliotecari, mulți dintre ei implicându-se cu pasiune, prezentând comunicări bine axate la temă, intervenind cu întrebări ori sugestii incitante. Profităm de ocazie pentru a le mulțumi din nou colegilor noștri, de la Chișinău și de la Cluj-Napoca, pentru asemenea implicări, ce au conferit manifestărilor vigoare, temeinicie, dar și farmec.

Vom menționa în mod special participarea la **Zilele FedEx@Hasdeu**, proiect inițiat de dna dr. Lidia Kulikovski, la care, în fiecare lună, pe parcursul unei zile, avem

posibilitatea de a învăța și a stimula creativitatea și a inventa un produs nou. În perioada estivală, BM „B.P. Hasdeu” a lansat proiectul „Trolleybook”, care ni s-a părut binevenit și captivant, de aceea ne-am implicat cu diferite activități pe parcursul a trei zile.

Deși sunt, vorba ceea, „vechi de când lumea”, în ultimul timp se realizează, prin diferite modalități creative și proiecte inovative, și activitățile de atragere la lectură a utilizatorilor. Aș remarca, în context, proiectul **Vreau să-mi citești**, lansat de BJ „Octavian Goga” din Cluj-Napoca și preluat de noi, reușind să ne impunem deja prin șase ateliere, realizate, credem, cu destul succes. O particularitate atractivă a acestui proiect constă în faptul că este intergenerațional, așadar, destinat utilizatorilor de vârste diferite și la programe pot participa familia întregi: părinți, copii, bunici, nepoți.

Proiectul **Omagiu cărților aniversare** își propune scopul de a cultiva, mai ales la copii, adolescenți și tineri, dragostea față de lectură. Totodată, prin acest proiect dorim să facilităm metodele de lectură pentru micuți. În acest sens, deosebit de eficientă s-a dovedit a fi metoda teatralizării textului citit. Desigur, am optat pentru textele unor cărți aniversare: *Crăiasa Zăpezii* de Hans Christian Andersen (170 de ani de la publicare), *Cartea Junglei* de Rudyard Kipling (120 de ani de la publicare), *Mary Poppins* de Pamela Lyndon Travers (80 de ani de la publicare). Un aspect novativ a constat în elaborarea filmulețelor cu participarea copiilor deghizați în personaje din capodoperele sus-numite. Nu vom exagera spunând că astfel am găsit o modalitate excelentă de promovare a cărților aniversate, a literaturii artistice în ansamblu, căci, frapați de o poveste de H. Ch. Andersen sau de povestirile cu elemente fanteziste ale lui R. Kipling, respectiv, P. Lyndon Travers, copiii au prins gustul pen-

tru asemenea creații, solicitând și alte cărți din același registru tematic ori de o factură artistică similară.

Un alt proiect de succes, **Tu deschizi cartea, iar cartea te deschide pe tine**, a fost lansat în ideea de a descoperi talentele utilizatorilor noștri cei mai fideli. Este o idee frumoasă, generoasă, benefică, dar, firește, necesită multe eforturi, uneori intervenind neașteptate greutăți pe care totuși le-am depășit. Specificul acestui proiect constă în „dedublarea” lui: prin el se face promovarea unor creații literare de succes, pe de o parte, și descoperirea, apoi și lansarea tinerelor talente, pe de altă parte. S-a dovedit că un talent poate fi pus în evidență și prin modalități simple, verificate de timp, cum ar fi: declamare, recital, înscenare, cântec... Grație acestui proiect am putut continua și accentua munca de cultivare a dragostei pentru lectură, am promovat și am valorificat mai intens potențialul estetic al unui număr relativ mare de utilizatori începători. Doar grupul-țintă pentru o apropiere suplimentară de magnificul Univers al Cărții, Bibliotecii și Lecturii l-au format cititori cu vârsta între 7 și 15 ani.

Motănică te invită la lectură – așa s-a intitulat un proiect cultural-educativ, și acesta preluat de la BJ „Octavian Goga” Cluj. Vom menționa că a atras atenția picilor chiar și titlul proiectului, mulți întrebând cum să-l vadă, cum să-l cunoască pe acest Motănică. Nimic de mirare, căci grupul-țintă îl constituiau copiii cei mai mici, de la doi la șapte ani. Firește, la proiect au fost atrași și pedagogi, educatori, învățători, precum și părinți.

Datorită apropierii de Motănică-mascotă, micuții au prins a se simți mai descătușați în comunicare, dar și în comportament. S-a observat că-s mai energici la citit și mai ingenioși în discutarea scrierilor lecturate. Nici nu s-ar putea altfel: Motănică este un bun prieten și un excelent

ghid în lumea mirifică a cărții, ajutându-i pe copii să se întâlnească cu personajele dragi din poveștile citite. De la Motănică micuții ascultă cu luare-aminte diverse sfaturi referitoare la comportamentul decent în societate, călătoresc și descoperă lumea din jur prin istorioare pe cât de fascinante, pe atât de instructive, povestirile fiind însoțite de imagini fantastice, desene amuzante și jocuri ce testează cunoștințele. Astfel, datorită lui Motănică am realizat 15 activități de real succes, toate pe placul picilor de la partenerii la aceste programe – grădinițele din sectorul Ciocana. Iată și o dovadă în plus că **impactul** de la asemenea manifestări a fost mare: s-au înscris 67 de utilizatori noi, și majoritatea dintre ei cu certitudine vor deveni și prieteni fideli ai Bibliotecii „Transilvania” mulți ani înaintea.

Am aplicat și servicii din experiențele secolului trecut, îmbunătățindu-le conținutul, diversificându-l, iar unde a fost posibil – și ajustându-l la cerințele zilei de astăzi. Vom aminti, în context, de **Sala de lectură în aer liber**, amenajată pe alea de pe bd. Mircea cel Bătrân, și unde propunem celor ce se odihnesc reviste, ziare, apariții editoriale recente. Nu am neglijat nici **Sala de lectură la Teatrul „Guguță”**: înainte de începerea spectacolului, animăm spectatorii-copii cu expoziții și prezentări de carte, demonstrăm numere noi de reviste pentru copii.

Proiectul Salonul de lectură **Ceaiul de la ora patru**, destinat adolescenților, are deja o durată apreciabilă – de șapte ani. La fel, se bucură și de o meritată popularitate. Din 2014, manifestările se desfășoară într-o formulă nouă: dacă inițial doar maturii moderau activitățile, acum fiecare ședință este organizată, regizată și moderată de elevi. Tot elevii-moderatori evaluează cine au fost cei mai activi, cei

mai inițiați în subiectul ședinței. La prima ședință a anului se alcătuește programul anual, unde se planifică activitățile ședințelor. După fiecare ședință, tradițional, elevii servesc un ceai gustos cu dulciuri la fel de gustoase.

În concluzie, vom menționa axioma că pentru a atrage publicul în bibliotecă avem nevoie de schimbări, ameliorări, modificări ale programelor și metodelor de lucru. Aceasta înseamnă, în ultimă instanță, că este necesar să avem mereu abordări inovative și creative. Specialiștii în materie afirmă că un bibliotecar inovativ trebuie:

- să călătorească în viitor, adică să știe cum va fi viitorul instituției sale;
- să ofere utilizatorilor conținuturi captivante;
- să gândească avangardist, modern, în pas cu evoluțiile din societate;
- să se extindă continuu, dar și captivant;
- să accepte provocările și să le facă față;
- să facă instituția atractivă pentru cei care-i trec pragul.

Toate acestea le găsim în programul de activitate – pe termen scurt, dar și pe termen lung – al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Acest program are un caracter pozitiv și stimulator, care energizează, predispune angajații la activitate creatoare. Poate cel mai edificator exemplu, în acest sens, ni-l oferă Zilele FedEx@Hasdeu, la care ne-am referit mai sus. Având o echipă de specialiști pasionați, biblioteca noastră rămâne fidelă destinației sale primare și primordiale: de a fi utilă comunității, de a munci pentru binele membrilor ei, de a le pune mereu la dispoziție programe dense, datorită cărora oamenii noștri să se simtă mai liberi, mai puternici și mai bogați spiritual.